

بررسی مقایسه ای تاثیر برگزاری کارگاه کنترل عفونت و آموزش بالین توسط مربی بر آگاهی و عملکرد دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

طاهره سربوزی حسین آبادی^۱، حمیده یعقوبی^۲، صالحه عباسیان^۳، شعیب سربوزی حسین آبادی^۴، محمد نمازی نیا^۵، رسول رازنهان^۶

چکیده

مقدمه: عفونت بیمارستانی به عفونتی اطلاق می گردد که در زمان بستری بیمار در بیمارستان به صورت آشکار و پنهان وجود نداشته و در نتیجه مراقبتهای درمانی به وجود آمده باشد. چهار نوع عفونت رایج در بیمارستانها شامل عفونت ادراری، عفونت تنفسی، عفونت زخم جراحی و عفونت خونی هستند. این عفونت ها مشکل مهمی در مراکز درمانی بوده و از علل شایع و مهم افزایش طول مدت بستری، هزینه های بیمارستانی و مرگ بیماران محسوب می شوند. توجه به عفونتهای بیمارستانی روز به روز اهمیت بیشتری یافته و نظام سلامت کشورها را به چالش جدی فراخوانده است. دستورالعمل های مرتبط با کنترل عفونت، از جمله ضدعفونی دستهای پرسنل درمانی با محلول های شستشوی مختلف، نحوه تفکیک زباله ها، فرایند استفاده از آنتی بیوتیک ها و... هرچند وقت یکبار توسط متخصصین مربوطه مورد بازنگری قرار گرفته و در اختیار بیمارستان ها قرار میگیرند و نیاز است از طریق آموزش در اختیار پرسنل مراقبت بهداشتی و دانشجویان قرار گیرند. بنابراین مطالعه فعلی با هدف بررسی تاثیر برگزاری کارگاه کنترل عفونت و آموزش بالین توسط مربی بر آگاهی و عملکرد دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش: مطالعه حاضر یک مطالعه نیمه_تجربی بوده که جامعه مورد بررسی را کلیه دانشجویان ترم ۲ و ۳ پرستاری (۳۶ نفر ترم ۲ و ۳۸ نفر ترم ۳) دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. جهت دانشجویان ترم دو پرستاری در ابتدای ترم و قبل از ورود به بیمارستان کارگاه کنترل عفونت برگزار گردید و جهت دانشجویان ترم ۳ پرستاری علاوه بر برگزاری کارگاه در ابتدای ترم؛ تکرار مبنای آموزش داده شده در بخش به مربیان کارآموزی واگذار شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته معتبر مشتمل بر ۲۰ سوال (۱۰ سوال آگاهی و ۱۰ سوال عملکرد) بر اساس گایدلاین کنترل عفونت بیمارستانی بود که بعد از برگزاری کارگاه و مجدد سه ماه بعد (اتمام کارآموزی) توسط دانشجویان تکمیل گردید.

---

^۱ کارشناس ارشد آموزش پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران، نویسنده مسئول 09151366756 taheresarbooz@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد پرستاری کودکان، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

^۳ کارشناس پرستاری، سوپروایزر کنترل عفونت، بیمارستان نهم دی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

^۴ دانشجوی کارشناس ارشد پرستاری اورژانس، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

^۵ کارشناس ارشد آموزش پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

^۶ کارشناس ارشد پرستاری سلامت جامعه، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمونهای آماری توصیفی و استنباطی با در نظر گرفتن سطح معنی داری $p < 0/05$ صورت گرفت.

یافته و نتایج: نتایج نشان داد که آموزش به شیوه کارگاهی فقط قادر به افزایش موقت میزان آگاهی (بلافاصله بعد از کارگاه) شده ($P < 0.005$) و حتی قادر نبوده در دراز مدت (بعد از کارآموزی) میزان آگاهی را افزایش دهد ($P < 0.18$) همچنین آموزش به شیوه کارگاهی بر روی عملکرد نیز که بعد از کارآموزی مورد بررسی قرار گرفت مؤثر نبوده است ($P = 0.14$) اما تکرار مبانی آموزشی توسط مربیان بالینی هم موجب ماندگاری مبانی آموزشی و هم بهبود عملکرد بعد از سه ماه می شود ($p < 0.005$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از مطالعه و اهمیت مبانی و دستورالعمل های کنترل عفونت در بیمارستان، پیشنهاد می گردد که علاوه بر برگزاری کارگاه کنترل عفونت در ابتدای هر ترم مطابق با سرفصل دروس رشته پرستاری؛ این مبانی و دستورالعمل ها به صورت بالینی به طور مستمر در تمامی واحدهای عملی آموزش داده شده و همچنین در فرم ارزشیابی عمومی به عنوان یک آیتم مورد ارزشیابی قرار گیرد تا تکرار آن در ارزشیابی دانشجویان بتواند در نهادینه نمودن این دستورالعمل ها تا حد ممکن نقش به سزایی ایفا نماید.

واژگان کلیدی: کارگاه؛ کنترل عفونت، آگاهی؛ عملکرد، دانشجویان پرستاری